

USTAWA
z dnia 29 lipca 2005 r.

**Opracowano na pod-
stawie Dz. U. z 2005
r. Nr 180, poz. 1496.**

**o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej
oraz o zmianie ustawy o służbie zastępczej**

Art. 1.

W ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 i Nr 277, poz. 2742) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6 w ust. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) organizację i warunki przygotowania oraz sposób funkcjonowania systemów obserwacji, pomiarów, analiz, prognozowania i powiadamiania o skażeniach na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz właściwość organów w tych sprawach;”;

2) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Powiatowe i wojewódzkie komisje lekarskie powołują wojewodowie w porozumieniu z szefami wojewódzkich sztabów wojskowych.”;

3) uchyla się art. 27;

4) w art. 28 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Ostateczne orzeczenia komisji lekarskich są wiążące dla wojskowych komendantów uzupełnień.”;

5) w art. 29:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Niezależnie od orzekania, o którym mowa w ust. 1, wojskowe komisje lekarskie orzekają również o:

- 1) zdolności do pełnienia służby poza granicami państwa;
- 2) zdolności do pełnienia służby w rodzajach wojsk i służb oraz na stanowiskach służbowych i funkcjach wojskowych wymagających szczególnych predyspozycji zdrowotnych;
- 3) potrzebie udzielenia żołnierzowi urlopu zdrowotnego.

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Skierowanie do wojskowej komisji lekarskiej na wniosek osób, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, może nastąpić wyłącznie w przypadku istnienia uzupełnieniowych potrzeb Sił Zbrojnych.”;

c) uchyla się ust. 6;

6) w art. 30 po ust. 4a dodaje się ust. 4b w brzmieniu:

„4b. Przy powoływaniu powiatowych i wojewódzkich komisji lekarskich oraz do zamówień na realizację świadczeń, o których mowa w art. 30 ust. 4 i 4a oraz w art. 26 ust. 1a, nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.”;

7) w art. 32:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do poboru mogą się stawić również ochotnicy, którzy ukończyli osiemnaście lat życia.”;

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a-4c w brzmieniu:

„4a. Stawienie się do poboru obejmuje stawienie się przed wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), powiatową komisją lekarską oraz wojskowym komendantem uzupełnień.

4b. W ramach poboru wykonuje się czynności związane z:

- 1) sprawdzeniem tożsamości poborowych;
- 2) określeniem zdolności poborowych do czynnej służby wojskowej;
- 3) założeniem ewidencji wojskowej poborowych i przetworzeniem danych gromadzonych w tej ewidencji;
- 4) wydaniem poborowym wojskowych dokumentów osobistych;
- 5) przeznaczeniem poborowych do czynnej służby wojskowej lub służby w obronie cywilnej;
- 6) udzieleniem poborowym odroczeń zasadniczej służby wojskowej;
- 7) przyjęciem od poborowych wniosków o przeznaczenie do służby zastępczej;
- 8) przyjęciem wniosków o orzeczenie konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny.

4c. Czynności, o których mowa w ust. 4b, wymienione w:

- 1) pkt 1 i 8 – należą do wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) albo upoważnionego pracownika urzędu gminy (miasta);
- 2) pkt 2 – należą do powiatowej komisji lekarskiej;
- 3) pkt 3-7 – należą do wojskowego komendanta uzupełnień albo jego upoważnionego przedstawiciela.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Do stawienia się do poboru wzywa poborowego wójt lub burmistrz (prezydent miasta), zapewniając planowe stawiennictwo do poboru.”;

d) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. W czasie poboru wójt lub burmistrz (prezydent miasta) prowadzi listę stawiennictwa poborowych, a także wypłaca poborowym świadczenia na zasadach określonych w art. 52 ust. 2 i 3.”;

e) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W razie niestawienia się poborowego do poboru bez uzasadnionej przyczyny, wójt lub burmistrz (prezydent miasta) z urzędu albo na wniosek przewodniczącego powiatowej komisji lekarskiej lub wojskowego komendanta uzupełnień nakłada grzywnę w celu przymuszenia albo zarządza przymusowe doprowadzenie przez Policję do poboru w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.”,

f) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Przepisy ust. 4a i 4b pkt 3-7 nie naruszają uprawnień wojskowego komendanta uzupełnień związanych z wykonywaniem czynności określonych w tych przepisach niezależnie od trwania poboru oraz związanych z poborem uprawnień poborowych.”;

8) po art. 32 dodaje się art. 32a i 32b w brzmieniu:

„Art. 32a. 1. Starosta (prezydent miasta na prawach powiatu) na potrzeby przeprowadzenia poboru:

1) zapewnia lokal dla wójta lub burmistrza (prezydenta miasta), powiatowej komisji lekarskiej i wojskowego komendanta uzupełnień wraz z wyposażeniem oraz przedmioty niezbędne do pracy tych organów, a także pomieszczenia wraz z wyposażeniem, niezbędne przy wprowadzaniu danych do ewidencji wojskowej;

2) może zatrudnić, na podstawie umowy o pracę na czas określony lub umowy zlecenia, nie więcej niż cztery osoby do prac związanych z wprowadzaniem danych do ewidencji wojskowej i wydawaniem wojskowych dokumentów osobistych poborowym zgłaszającym się do poboru oraz osobę do prowadzenia zajęć z poborowymi w lokalu, w którym jest przeprowadzany pobór;

3) zapewnia porządek w lokalu, w którym jest przeprowadzany pobór, oraz bezpieczeństwo pracy organów, o których mowa w pkt 1, a także odpowiada za zabezpieczenie pomieszczeń i dokumentacji po zakończeniu urzędowania tych organów.

2. Osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przysługuje wynagrodzenie według stawek przewidzianych dla referentów z wykształceniem średnim, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 2 oraz art. 21 ust. 2 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593, z późn. zm.¹⁾).

3. Osobom, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wykonującym prace związane z wprowadzaniem danych do ewidencji wojskowej i wydawaniem wojskowych dokumentów osobistych poborowym zgłaszającym się do poboru, wojskowy komendant uzupełnień wydaje pisemne upoważnienie do wykonywania tych prac na zasadach określonych w przepisach o ochronie danych osobowych. Czynności te są wykonywane pod nadzorem wojskowego komendanta uzupełnień.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 214, poz. 1806 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 23, poz. 192 i Nr 122, poz. 1020.

- Art. 32b. 1. Wojewoda zapewnia lokal dla wojewódzkiej komisji lekarskiej wraz z wyposażeniem oraz przedmioty niezbędne do pracy tej komisji.
2. Wojewoda, w miarę potrzeby, zapewnia szkolenie osób wchodzących w skład wojewódzkich i powiatowych komisji lekarskich, pracowników urzędów gmin (miast) prowadzących sprawy poboru, a także osób, o których mowa w art. 32a ust. 1 pkt 2.
3. Wojskowy komendant uzupełnień prowadzi szkolenie osób, o których mowa w art. 32a ust. 1 pkt 2, wykonujących prace związane z wprowadzaniem danych do ewidencji wojskowej i wydawaniem wojskowych dokumentów osobistych poborowym zgłaszającym się do poboru.”;

9) w art. 33 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Poborowi stawiają się do poboru przed wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), powiatową komisją lekarską oraz wojskowym komendantem uzupełnień, właściwymi ze względu na miejsce ich pobytu stałego. Poborowi zameldowani na pobyt czasowy trwający ponad dwa miesiące stawiają się przed wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), powiatową komisją lekarską oraz wojskowym komendantem uzupełnień, właściwymi ze względu na miejsce tego pobytu.”;

10) w art. 35:

a) uchyla się ust. 1 i 3,

b) dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

- „5. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej określają corocznie, w drodze rozporządzenia, termin ogłoszenia poboru i czas jego trwania na terytorium państwa oraz roczniki i grupy osób podlegających obowiązkowi stawienia się do poboru. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać osoby, które mają obowiązek zgłosić się przed wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), powiatową komisją lekarską i wojskowym komendantem uzupełnień, a także przewidywać, że termin ogłoszenia poboru będzie wyprzedzał o co najmniej czternaście dni dzień jego rozpoczęcia.”;

11) uchyla się art. 36;

12) w art. 37 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

- „3. Kontrolę prowadzenia poboru przez wojewódzkie i powiatowe komisje lekarskie oraz wojskowych komendantów uzupełnień wykonuje Minister Obrony Narodowej i szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych. Wniosek z kontroli w zakresie dotyczącym wojewódzkich i powiatowych komisji lekarskich przekazuje się odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub wojewodom.”;

13) uchyla się art. 38;

14) w art. 39:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej udziela się poborowemu na jego udokumentowany wniosek ze względu na:

- 1) wybór na posła - na czas pełnienia mandatu;
- 2) kandydowanie do Sejmu - na czas trwania kampanii wyborczej;
- 3) konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny wspólnie z nim zamieszkałym, który nie ukończył szesnastego roku życia lub został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy i do samodzielnej egzystencji albo który ukończył siedemdziesiąty piąty rok życia, jeżeli nie ma innego pełnoletniego członka rodziny bliższego lub równego stopniem pokrewieństwa obowiązane do sprawowania tej opieki, albo ze względu na obowiązek sprawowania opieki wynikającej z prawomocnego orzeczenia sądu - na czas sprawowania tej opieki, z zastrzeżeniem ust. 4;
- 4) pobieranie nauki w szkole wyższej, jeżeli jest on studentem - na czas pobierania tej nauki;
- 5) pobieranie nauki w zakładzie kształcenia nauczycieli - na czas pobierania tej nauki;
- 6) pobieranie nauki w szkole ponadgimnazjalnej, a do dnia 31 sierpnia 2008 r. także w szkole ponadpodstawowej - na czas pobierania tej nauki;
- 7) kształcenie w celu zdobycia kwalifikacji przydatnych w wojsku na podstawie umowy zawartej z wojskowym komendantem uzupełnień, o której mowa w art. 132a ust. 3, albo skierowania określonego w art. 132b ust. 2 - na czas tego kształcenia.”,

b) uchyla się ust. 2a,

c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Odroczenia zasadniczej służby wojskowej można udzielić również ze względu na ważne sprawy osobiste lub rodzinne poborowego, a w szczególności związane z zaistnieniem trudnej sytuacji osobistej lub rodzinnej, które nie upoważniają do udzielenia poborowemu odroczenia z tytułu sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny albo z powodu konieczności załatwienia spraw związanych z prowadzeniem przez poborowego przedsiębiorstwa, gospodarstwa rolnego albo innej działalności gospodarczej.

4. Odroczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, udziela się nie więcej niż trzy razy, każdorazowo na czas określony we wniosku, nie dłuższy jednak niż dwanaście miesięcy.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Skreślenie z listy studentów, słuchaczy lub uczniów albo wydalenie ze szkoły wyższej, zakładu kształcenia nauczycieli lub szkoły ponadgimnazjalnej, a do dnia 31 sierpnia 2008 r. także szkoły ponadpodstawowej, a także niewywiązywanie się poborowego z umowy, o której mowa w art. 132a ust. 3, lub z obowiązku określonego w skierowaniu wskazanym w art. 132b ust. 2, powodują utratę udzielonego odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tytułu pobierania nauki.”;

15) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

- „Art. 39a. 1. O konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3, orzeka wójt lub burmistrz (prezydent miasta).
2. Decyzję wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) doręcza się poborowemu i wojskowemu komendantowi uzupełnień na piśmie wraz z uzasadnieniem.
  3. Od decyzji wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) przysługuje poborowemu i wojskowemu komendantowi uzupełnień odwołanie do wojewody w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji. Decyzja ta może być zmieniona przez wojewodę również z urzędu, jeżeli została wydana z naruszeniem przepisów prawa. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje powołania poborowego do zasadniczej służby wojskowej.
  4. Ostateczne decyzje w sprawach, o których mowa w ust. 1, są wiążące dla wojskowych komendantów uzupełnień.
  5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb orzekania o konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny oraz dokumenty wymagane w tych sprawach, uwzględniając wymóg, że orzekanie o konieczności sprawowania przez poborowego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny następuje na uzasadniony wniosek poborowego lub członka jego rodziny.”;

16) w art. 40 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. Poborowy korzystający z odroczenia zasadniczej służby wojskowej jest obowiązany stawić się przed wojskowym komendantem uzupełnień niezwłocznie po upływie okresu odroczenia.”;

17) uchyla się art. 41;

18) w art. 42 ust. 1, 1a i 2 otrzymują brzmienie:

- „1. Orzekanie o udzieleniu poborowym odroczeń zasadniczej służby wojskowej należy do wojskowych komendantów uzupełnień.
- 1a. Decyzję o udzieleniu odroczenia można ogłosić ustnie, z zastrzeżeniem ust. 2. W takim przypadku potwierdzenia wydanej decyzji administracyjnej dokonuje się w formie wpisu lub zamieszczenia danych w wojskowym dokumencie osobistym poborowego i przez wprowadzenie danych do ewidencji wojskowej.
  2. Odmowa udzielenia odroczenia lub udzielenie odroczenia w treści innej niż żądanie poborowego, określone w jego wniosku o udzielenie tego odroczenia, a także udzielanie odroczeń, o których mowa w art. 39 ust. 3, następuje w drodze decyzji administracyjnej, którą doręcza się poborowemu na piśmie wraz z uzasadnieniem.”;

19) art. 43 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 43. Minister właściwy do spraw wewnętrznych i Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia określają, w drodze rozporządzenia, sposób wzywania do poboru oraz treść obwieszczeń i wzory wezwań w tych sprawach, sposób organizacji i przebieg poboru oraz dokumenty, jakie poborowi po-

winni przedstawić przy poborze, uwzględniając czynności wojewodów, starostów, wójtów lub burmistrzów (prezydentów miast) i wojskowych komendantów uzupełnień w tym zakresie. Rozporządzenie powinno umożliwić współpracę organów wykonujących zadania w czasie poboru, a także uwzględnić możliwość obsłużenia przez te organy określonej liczby poborowych w danym dniu, w sposób jak najmniej uciążliwy dla tych poborowych.”;

20) w art. 45:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Poborowych uznanych za zdolnych do czynnej służby wojskowej wojskowy komendant uzupełnień przeznaczają do służby, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, orzeczenie właściwej komisji lekarskiej, kwalifikacje zawodowe oraz, w miarę możliwości, życzenia poborowych.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Wojskowy komendant uzupełnień na wniosek poborowego udziela mu informacji o przewidywanym terminie powołania go do odbycia zasadniczej służby wojskowej.”;

21) art. 46 otrzymuje brzmienie:

„Art. 46. 1. Poborowych niepowołanych do odbycia zasadniczej służby wojskowej w ciągu osiemnastu miesięcy od dnia stawienia się do poboru albo od dnia zgłoszenia się do wojskowego komendanta uzupełnień w celu uregulowania stosunku do powszechnego obowiązku obrony w przypadku, o którym mowa w art. 34, przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu tego okresu, z zastrzeżeniem art. 93 ust. 2a i art. 93e.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do poborowych, którzy:

- 1) nie mogli być powołani do odbycia zasadniczej służby wojskowej w okresie, o którym mowa w ust. 1, z powodu odroczenia tej służby albo złożenia wniosku o przeznaczenie do odbycia służby zastępczej;
- 2) z przyczyn niezależnych od organów wojskowych nie mogli być powołani do odbycia zasadniczej służby wojskowej w terminie określonym w ust. 1 ze względu na:
  - a) odbywanie kary pozbawienia wolności,
  - b) orzeczenie sądu karnego pozbawienia praw publicznych,
  - c) czasowe przebywanie za granicą,
  - d) niespełnienie wojskowego obowiązku meldunkowego,
  - e) niestawienie się na wezwanie organów wojskowych w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku obrony lub niepoddanie się badaniom lekarskim lub psychologicznym;

- 3) zostali uznani za czasowo niezdolnych do czynnej służby wojskowej;
  - 4) zostali uznani za niezdolnych do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju;
  - 5) spełnili obowiązek służby wojskowej w innym kraju, którego równocześnie byli lub są obywatelami.
3. Poborowych niepowołanych do odbycia zasadniczej służby wojskowej z powodu:
- 1) odroczenia tej służby, z zastrzeżeniem ust. 4, przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu osiemnastu miesięcy następujących po dniu uchylenia lub wygaśnięcia decyzji o odroczeniu zasadniczej służby wojskowej albo powzięcia wiadomości przez wojskowego komendanta uzupełnień o tym wygaśnięciu, a jeżeli odroczenie zostało udzielone ze względu na pobieranie nauki, w przypadku skreślenia z listy uczniów lub studentów albo wydalenia ze szkoły wyższej, zakładu kształcenia nauczycieli, szkoły ponadgimnazjalnej, a do dnia 31 sierpnia 2008 r. także szkoły ponadpodstawowej, po dniu otrzymania zawiadomienia przez wojskowego komendanta uzupełnień o tym skreśleniu lub wydaleniu;
  - 2) złożenia wniosku o przeznaczenie do odbycia służby zastępczej przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu trzydziestu sześciu miesięcy, a w przypadku absolwentów szkół wyższych osiemnastu miesięcy, następujących po dniu przeznaczenia do służby zastępczej, jeżeli poborowy nie został skierowany do odbycia tej służby, albo w ostatnim dniu upływu okresu osiemnastu miesięcy następującego po dniu uchylenia przeznaczenia do służby zastępczej;
  - 3) odbywania kary pozbawienia wolności lub orzeczenia środka karnego pozbawienia praw publicznych przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu osiemnastu miesięcy następujących po dniu otrzymania zawiadomienia przez wojskowego komendanta uzupełnień o odbyciu kary lub zakończenia obowiązywania środka karnego;
  - 4) czasowego przebywania za granicą albo niespełnienia wojskowego obowiązku meldunkowego, niestawienia się na wezwanie organów wojskowych w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku obrony lub niepoddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu osiemnastu miesięcy następujących po dniu otrzymania zawiadomienia przez wojskowego komendanta uzupełnień o powrocie z zagranicy albo spełnienia wojskowego obowiązku meldunkowego, obowiązku stawienia się na wezwanie organów wojskowych w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku obrony lub poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym;
  - 5) uznania za czasowo niezdolnych do czynnej służby wojskowej przenosi się do rezerwy w ostatnim dniu upływu osiem-

nastu miesięcy następujących po dniu, w którym orzeczenie komisji lekarskiej stwierdzającej zdolność do czynnej służby wojskowej stało się ostateczne;

- 6) uznania za niezdolnych do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju przenosi się do rezerwy z dniem uprawomocnienia się orzeczenia komisji lekarskiej;
  - 7) spełnienia obowiązku służby wojskowej w innym kraju, którego równocześnie byli lub są obywatelami, przenosi się do rezerwy z dniem otrzymania udokumentowanego zawiadomienia przez wojskowego komendanta uzupełnień o spełnieniu obowiązku służby wojskowej w innym kraju.
4. Poborowych niepowołanych do odbycia zasadniczej służby wojskowej z powodu odroczenia tej służby, o którym mowa w art. 39 ust. 1 pkt 3, przenosi się do rezerwy po uchyleniu lub wygaśnięciu decyzji przyznającej po raz trzeci to odroczenie.
  5. Poborowych, wobec których przeprowadzone postępowanie kwalifikacyjne do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Agencji Wywiadu zakończyło się pozytywną oceną predyspozycji do służby i których zamierza się przyjąć do służby w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Agencji Wywiadu, wojskowy komendant uzupełnień, na wniosek kierownika jednostki organizacyjnej Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albo Agencji Wywiadu właściwej w sprawach kadr, przenosi do rezerwy.
  6. Poborowych niepowołanych do odbycia zasadniczej służby wojskowej lub przeszkolenia wojskowego przenosi do rezerwy wojskowy komendant uzupełnień.
  7. Minister Obrony Narodowej może zarządzić, w drodze rozporządzenia, przeniesienie określonej części poborowych, w tym również absolwentów szkół wyższych, do rezerwy, przed upływem okresu, w którym podlegają powołaniu do odbycia służby wojskowej, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych dotyczące uzupełnień. Rozporządzenie w szczególności powinno określić grupę lub grupy poborowych podlegających przeniesieniu do rezerwy oraz termin tego przeniesienia.”;

22) w art. 48:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Obowiązek stawienia się do poboru lub rejestracji, o którym mowa w ust. 1, w przypadku kobiet będących studentkami lub absolwentkami szkół wyższych, trwa do dnia 31 grudnia roku kalendarzowego, w którym kobiety te kończą dwadzieścia osiem lat życia. W takich przypadkach stosuje się odpowiednio przepisy ust. 3 i 5.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Za kwalifikacje, o których mowa w ust. 1, uznaje się wykształcenie lub kwalifikacje zawodowe wymagane do wykonywania zawodów medycznych, weterynaryjnych, morskich oraz lotniczych, a także zawodów: psychologów, rehabilitantów, radiologów, diagnostyków laborato-

ryjnych, informatyków, teleinformatyków, nawigatorów oraz tłumaczy.”,

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kobietom przeznaczonym do czynnej służby wojskowej i pobierającym naukę udziela się odroczenia tej służby na czas pobierania tej nauki, nie dłużej jednak niż do końca roku kalendarzowego, w którym kończą one odpowiednio dwadzieścia cztery lub dwadzieścia osiem lat życia.”;

23) w art. 49:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ewidencję wojskową osób podlegających obowiązkowi czynnej służby wojskowej oraz w związku z potrzebą nadania lub nadaniem pracowniczych przydziałów mobilizacyjnych także innych osób niepodlegających temu obowiązkowi prowadzą:

- 1) na szczeblu centralnym – Minister Obrony Narodowej dla terytorium całego państwa;
- 2) na szczeblu terenowym – wojskowy komendant uzupełnień dla obszaru objętego terytorialnym zasięgiem działania tego komendanta.”,

b) ust. 1c i 1d otrzymują brzmienie:

„1c. Organy prowadzące ewidencję wojskową są obowiązane do wzajemnego przekazywania danych zgromadzonych w tej ewidencji.

1d. Dane osobowe zgromadzone w ewidencji wojskowej mogą być udostępniane:

- 1) dowódcom jednostek wojskowych oraz ich przełożonym – jeżeli wymagają tego ich zadania;
- 2) przełożonym wojskowego komendanta uzupełnień;
- 3) sądom wojskowym, wojskowym jednostkom organizacyjnym prokuratury, Wojskowym Służbom Informacyjnym i Żandarmerii Wojskowej – jeżeli wymagają tego ich zadania;
- 4) sądom powszechnym, powszechnym jednostkom organizacyjnym prokuratury, Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Biuru Ochrony Rządu – jeżeli wymagają tego ich zadania i jest to niezbędne do prowadzonego przez nie postępowania;
- 5) pracodawcom – w zakresie stosunku zatrudnianych przez nich pracowników do powszechnego obowiązku obrony oraz rodzaju i terminu wykonania tego obowiązku;
- 6) osobom, których dotyczą dane osobowe zgromadzone w ewidencji wojskowej;
- 7) innym podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.”,

c) po ust. 1d dodaje się ust. 1e i 1f w brzmieniu:

- „1e. Udostępnianie danych osobowych zgromadzonych w ewidencji wojskowej podmiotom wymienionym w ust. 1d następuje nieodpłatnie.
- 1f. Podmioty, o których mowa w ust. 1d pkt 1 i 2, są uprawnione również do wglądu w dane osobowe zgromadzone w ewidencji wojskowej.”,
- d) w ust. 2b pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) ze zbioru danych osobowych PESEL – określone w art. 44a ust. 2 pkt 1-6, 8-10 i 13-17 oraz ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2001 r. Nr 87, poz. 960, z późn. zm.²⁾);”,
- e) po ust. 2b dodaje się ust. 2c-2e w brzmieniu:
- „2c. W ewidencji wojskowej mogą być gromadzone i przetwarzane następujące dane:
- 1) imię lub imiona oraz nazwisko, w tym nazwisko rodowe, oraz nazwiska i imiona poprzednie;
  - 2) data i miejsce urodzenia;
  - 3) numer ewidencyjny PESEL;
  - 4) imiona i nazwiska rodowe rodziców;
  - 5) stan cywilny i rodzinny, w tym imiona i nazwisko oraz data urodzenia małżonka i dzieci;
  - 6) obywatelstwo;
  - 7) płeć;
  - 8) seria i numer dowodu osobistego;
  - 9) miejsce pobytu stałego lub pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące oraz adres do korespondencji, a także adres najbliższej rodziny;
  - 10) dotyczące wykształcenia i zawodu wyuczonego;
  - 11) dotyczące nauki, w tym miejsce jej pobierania, oraz posiadane kwalifikacje zawodowe, w tym uprawnienia do wykonywania zawodów lub czynności;
  - 12) dotyczące zatrudnienia lub prowadzonej działalności gospodarczej, w tym ich miejsce, rodzaj i okres oraz zajmowane stanowisko;
  - 13) dotyczące zdolności do czynnej służby wojskowej;
  - 14) stopień wojskowy, specjalność wojskowa, klasa kwalifikacyjna, korpus osobowy i grupa osobowa;
  - 15) przeznaczenie do czynnej służby wojskowej lub jej form równorzędnych;

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 78, poz. 716, z 2003 r. Nr 128, poz. 1176 i Nr 130, poz. 1190, z 2004 r. Nr 93, poz. 887 oraz z 2005 r. Nr 62, poz. 550 i nr 94, poz. 788.

- 16) przydział mobilizacyjny, pracowniczy przydział mobilizacyjny lub przydział organizacyjno-mobilizacyjny albo reklamowanie od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej;
  - 17) przebieg czynnej służby wojskowej lub jej form równorzędnych albo zastępczych;
  - 18) cechy wojskowego dokumentu osobistego, karty mobilizacyjnej lub karty przydziału oraz karty i tabliczki tożsamości;
  - 19) dotyczące prawomocnych orzeczeń w sprawach karnych oraz w sprawach o wykroczenia;
  - 20) o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, o osadzeniu w zakładzie karnym lub areszcie śledczym lub o umieszczeniu w zakładzie poprawczym oraz o zwolnieniu z tych zakładów lub aresztu;
  - 21) informacje o osobie z Krajowego Rejestru Karnego;
  - 22) data zgonu, numer aktu zgonu oraz oznaczenie urzędu stanu cywilnego, który sporządził akt zgonu.
- 2d. Przetwarzanie danych osobowych zgromadzonych w ewidencji wojskowej może odbywać się bez zgody i wiedzy osoby, której dotyczą te dane.
- 2e. Osoby podlegające ewidencji wojskowej są obowiązane do udzielania informacji organom prowadzącym tę ewidencję w zakresie danych dotyczących tych osób i przetwarzanych w ewidencji wojskowej.”,
- f) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia ewidencji wojskowej, szczegółowy zakres danych gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji wojskowej, dokumenty stanowiące ewidencję wojskową i dokumenty będące podstawą wprowadzenia danych do tej ewidencji oraz okres prowadzenia ewidencji wojskowej i przechowywania danych zgromadzonych w tej ewidencji, uwzględniając w szczególności kategorie osób objętych ewidencją wojskową, formy spełniania powszechnego obowiązku obrony oraz zakres danych, o których mowa w ust. 2c, gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji wojskowej. Rozporządzenie powinno zapewniać prawidłowe spełnianie przez obywateli polskich powszechnego obowiązku obrony oraz niezbędną ochronę danych osobowych i informacji niejawnych gromadzonych i przetwarzanych w ewidencji wojskowej.”;
- 24) w art. 56 po ust. 1a dodaje się ust. 1b-1d w brzmieniu:
- „1b. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określa corocznie, w drodze rozporządzenia, terminy kierowania poborowych do służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych i terminy zwalniania z tej służby, uwzględniając potrzeby uzupełnieniowe oraz okresy szkolenia w tych formacjach.
- 1c. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może, w drodze rozporządzenia, ograniczać czas trwania służby poborowych w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych, stosownie do potrzeb uzupełnieniowych tych formacji, jeżeli nie zagraża to bezpieczeństwu państwa.

1d. W przypadkach gdy wymaga tego konieczność zapewnienia bezpieczeństwa państwa, Rada Ministrów może przedłużyć, w drodze rozporządzenia, czas trwania służby poborowych w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych o okres nieprzekraczający łącznie sześciu miesięcy.”;

25) po art. 73a dodaje się art. 73b w brzmieniu:

- „Art. 73b. 1. Spełnienie przez poborowego obowiązku odbycia zasadniczej służby wojskowej, przeszkolenia wojskowego lub zajęć wojskowych albo zasadniczej służby lub szkolenia poborowych w obronie cywilnej, służby zastępczej lub służby w formacjach uzbrojonych niewchodzących w skład Sił Zbrojnych i przeniesienie do rezerwy uznaje się za uregulowanie przez niego stosunku do służby wojskowej.
2. Za osoby posiadające uregulowany stosunek do służby wojskowej uważa się również inne osoby, które nie podlegają powszechnemu obowiązkowi obrony oraz w zakresie dotyczącym poborowych obowiązkowi odbycia służby wojskowej.
3. Osobom, o których mowa w ust. 1 lub 2, wojskowy komendant uzupełnień na żądanie tych osób wydaje zaświadczenie o ich stosunku do służby wojskowej.”;

26) w art. 76:

a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

- „8. Minister Obrony Narodowej, a w przypadkach, o których mowa w ust. 4, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, mogą mianować na wyższy stopień wojskowy również:
- 1) osoby, które z racji ukończonego wieku lub stanu zdrowia nie podlegają obowiązkowi służby wojskowej, jeżeli mianowanie to jest uznaniem ich zasług z tytułu udziału w walkach o niepodległość państwa lub misjach pokojowych,
- 2) byłych żołnierzy zawodowych, którzy:
- a) działając jako wolontariusze w stowarzyszeniu skupiającym byłych żołnierzy zawodowych, wykonują świadczenia o charakterze obrotnym, edukacyjno-wychowawczym lub w zakresie bezpieczeństwa publicznego,
- b) są zatrudnieni w organach władzy publicznej albo w podmiotach posiadających osobowość prawną, wykonując zadania związane z obronnością państwa
- jeżeli mianowanie to jest uznaniem ich zasług z tytułu wykonywania działalności związanej z obronnością państwa.”,

b) po ust. 8 dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

- „8a. W przypadkach, o których mowa w ust. 8 pkt 2, mianowanie może nastąpić tylko jeden raz i tylko w ramach danego korpusu kadry zawodowej Sił Zbrojnych, jeżeli posiadany przez byłego żołnierza zawodowego stopień wojskowy jest niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego ostatnio zajmowanego w zawodowej służbie wojskowej przez tego żołnierza.”,

c) po ust. 14 dodaje się ust. 15 w brzmieniu:

„15. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób mianowania na stopnie wojskowe w przypadkach, o których mowa w ust. 8, na które mogą mianować Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej albo Minister Obrony Narodowej, uwzględniając w szczególności zapewnienie sprawnej realizacji celu, o którym mowa w ust. 8.”;

27) w art. 83 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do odbycia zasadniczej służby wojskowej określonej w art. 82 ust. 1 powołuje się również mężczyźni uznanych za zdolnych do służby wojskowej, którzy ukończyli osiemnaście lat życia i zgłosili się ochotniczo do tej służby.”;

28) art. 87 otrzymuje brzmienie:

„Art. 87. 1. Żołnierza, który odbył zasadniczą służbę wojskową, dowódca jednostki wojskowej przenosi do rezerwy.

2. Przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej dowódca jednostki wojskowej zwalnia żołnierza z tej służby w razie:

- 1) uznania go ze względu na stan zdrowia za czasowo niezdolnego do czynnej służby wojskowej lub niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju albo za trwale i całkowicie niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju oraz w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
  - 2) konieczności sprawowania przez niego bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny; przepis art. 39 ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio;
  - 3) wybrania go do Sejmu;
  - 4) zarządzenia w stosunku do niego wykonania kary pozbawienia wolności, w tym również kary zastępczej.
3. Po ustaniu przyczyn zwolnienia z zasadniczej służby wojskowej, określonych w ust. 2, wojskowy komendant uzupełnień powołuje żołnierza do odbycia pozostałego okresu tej służby, jeżeli nie zachodzą okoliczności uzasadniające udzielenie odroczenia z innego tytułu, albo przenosi go do rezerwy w ostatnim dniu upływu trzech miesięcy następujących po dniu, w którym ustały przyczyny lub okoliczności wyłączone możliwości tego powołania.
4. Odroczenia, o którym mowa w ust. 3, wojskowy komendant uzupełnień udziela w przypadkach, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 1-6.
5. Przeniesienie do rezerwy żołnierza zwolnionego przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej, w przypadku uznania tego żołnierza za niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju, należy do dowódcy jednostki wojskowej i następuje z dniem jego zwolnienia z tej służby.
6. Minister Obrony Narodowej może, w drodze decyzji administracyjnej, na udokumentowany wniosek żołnierza uzasadniony szczególnie ważnymi względami osobistymi lub rodzinnymi, złożony drogą służbową, zwolnić go z czynnej służby wojskowej przed odbyciem zasadniczej służby wojskowej i przenieść do re-

zerwy, jeżeli nie stoją temu na przeszkodzie potrzeby uzupełnieniowe Sił Zbrojnych.”;

29) w art. 87a:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierza, który odbył nadterminową zasadniczą służbę wojskową, dowódca jednostki wojskowej zwalnia z tej służby i, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, przenosi do rezerwy.”;

b) w ust. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej usunięcia z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej;”;

c) w ust. 3 uchyla się pkt 3,

d) uchyla się ust. 4;

30) w art. 88 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. W sprawach orzekania o konieczności sprawowania przez żołnierza bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 39a ust. 5.”;

31) w art. 90 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Przeniesienie do rezerwy żołnierzy zwolnionych z zasadniczej służby wojskowej przedterminowo należy do wojskowego komendanta uzupełnień i następuje z upływem ustawowego czasu trwania tej służby, liczonego od dnia rozpoczęcia jej odbywania.

3. Przed przeniesieniem do rezerwy żołnierze zwolnieni z zasadniczej służby wojskowej przedterminowo mogą być w każdym czasie wezwani przez dowódcę jednostki wojskowej lub wojskowego komendanta uzupełnień do dalszego jej odbywania.”;

32) w art. 90a pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) szczegółowy sposób postępowania w zakresie zwalniania żołnierzy z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem i żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej przed upływem okresu, na który zgłosili się oni do tej służby, a także przenoszenia do rezerwy tych żołnierzy, ustalając terminy, w których następuje zwolnienie ze służby i przeniesienie do rezerwy, uwzględniając w nich okres przewidziany na rozliczenie się żołnierza z jednostką wojskową;”;

33) w art. 93:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Poborowych powołuje się do odbycia przeszkolenia wojskowego nie później niż w ciągu dwunastu miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia przez wojskowego komendanta uzupełnień o tym, że stali się oni absolwentami szkół wyższych.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W ostatnim dniu upływu okresu, o którym mowa w ust. 2, poborowych niepowołanych do odbycia przeszkolenia wojskowego przenosi

się do rezerwy, o ile nie zostaną oni wcześniej przeniesieni do rezerwy na podstawie art. 46.”,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wojskowy komendant uzupełnień odracza absolwentowi szkoły wyższej, na jego wniosek, przeszkolenie wojskowe również wtedy, gdy bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął on naukę na studiach doktoranckich prowadzonych w systemie studiów dziennych. W takim przypadku poborowego powołuje się do odbycia przeszkolenia wojskowego nie później niż w ciągu dwunastu miesięcy od dnia uchylecia lub wygaśnięcia decyzji o odroczeniu. Przepis art. 42 stosuje się odpowiednio.”;

34) w art. 93a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Studenci będący poborowymi, drugiego lub trzeciego roku studiów wyższych zawodowych albo trzeciego lub następnych lat jednolitych studiów magisterskich lub równorzędnych, mogą odbywać przeszkolenie wojskowe w czasie tych studiów.”;

35) art. 93e otrzymuje brzmienie:

„Art. 93e. 1. Studentów, którzy odbyli i zdali egzamin z przysposobienia obronnego studentów, o którym mowa w art. 166a ust. 1, oraz złożyli wnioski o powołanie ich na przeszkolenie wojskowe odbywane w czasie studiów, ale nie zostali powołani do odbycia tego przeszkolenia w terminie do dnia, w którym stali się absolwentami szkół wyższych, przenosi się do rezerwy z dniem, w którym stali się tymi absolwentami, o ile nie zostaną oni wcześniej przeniesieni do rezerwy na podstawie art. 46.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do poborowych przeznaczonych do odbycia przeszkolenia wojskowego w czasie studiów, którzy:

- 1) nie mogli być powołani do odbycia tego przeszkolenia z powodu niespełnienia wojskowego obowiązku meldunkowego, niestawienia się na wezwanie organów wojskowych w sprawach dotyczących powszechnego obowiązku obrony lub niepoddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym;
- 2) nie przyjęli karty powołania do odbycia tego przeszkolenia;
- 3) nie stawili się do odbycia tego przeszkolenia w miejscu i terminie określonych w karcie powołania.

3. Poborowi, o których mowa w ust. 2, którzy staną się absolwentami szkół wyższych, podlegają obowiązkowi odbycia przeszkolenia wojskowego na zasadach ogólnych.”;

36) w art. 94 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Żołnierzy, którzy odbyli przeszkolenie wojskowe, oraz studentów, którzy odbyli zajęcia wojskowe określone w art. 95 ust. 1, przenosi do rezerwy odpowiednio dowódca jednostki wojskowej lub wojskowy komendant uzupełnień.”;

37) w art. 103 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Łączny czas trwania ćwiczeń wojskowych przez cały okres pozostawania żołnierza w rezerwie nie może przekraczać:

- 1) dla szeregowych, którzy odbyli zasadniczą służbę wojskową – dwunastu miesięcy;
- 2) dla szeregowych, którzy nie odbyli zasadniczej służby wojskowej – piętnastu miesięcy;
- 3) dla podoficerów – osiemnastu miesięcy;
- 4) dla oficerów – dwudziestu jeden miesięcy.”;

38) w art. 108 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Łączny czas trwania okresowej służby wojskowej nie może przekraczać jednorazowo dwunastu miesięcy oraz dwudziestu czterech miesięcy przez okres pozostawania żołnierza w rezerwie.”;

39) w art. 120 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Pracownikowi, który podjął pracę po upływie trzydziestu dni od dnia zwolnienia z czynnej służby wojskowej, czas odbywania tej służby wlicza się do okresu zatrudnienia wymaganego do nabycia lub zachowania uprawnień wynikających ze stosunku pracy, z wyjątkiem uprawnień przysługujących wyłącznie pracownikom u pracodawcy, u którego podjęli pracę.”;

40) w art. 131 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i ust. 2, przysługują również innym niż wymienieni w ust. 1 żołnierzom odbywającym czynną służbę wojskową, z wyjątkiem żołnierzy odbywających nadterminową zasadniczą służbę wojskową lub okresową służbę wojskową, jeżeli wystąpią z żądaniem w tej sprawie odpowiednio do pracodawcy, banku lub instytucji udzielającej kredytu lub pożyczki.”;

41) w art. 132b ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szkolenia (kursy), o których mowa w ust. 1, prowadzą osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, z którymi szef wojewódzkiego sztabu wojskowego zawarł umowę na realizację tego szkolenia (kursu). Do wyłonienia podmiotów realizujących szkolenie (kursy) stosuje się przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych.”;

42) dział VIa otrzymuje brzmienie:

„Dział VIa

Udzielanie zgody obywatelom polskim na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej

Art. 199a. 1. Obywatel polski może przyjąć służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej za zgodą organu, o którym mowa w art. 199d.

2. Zgody nie udziela się w razie ogłoszenia mobilizacji, w czasie wojny oraz w razie wprowadzenia na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej stanu wojennego lub stanu wyjątkowego.
3. Obywatele polscy, którzy przed ogłoszeniem, zaistnieniem lub wprowadzeniem stanów, o których mowa w ust. 2, uzyskali zgodę

na przyjęcie służby w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej, mogą pełnić tę służbę przez okres, na jaki zgoda została im udzielona, o ile rozpoczęli już pełnienie tej służby.

4. Obowiązek uzyskiwania zgody, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy obywateli polskich będących jednocześnie obywatelami innego państwa, jeżeli stale zamieszkują na jego terytorium i zamierzają przyjąć służbę w siłach zbrojnych lub organizacji wojskowej tego państwa.
5. Zgody udziela się wyłącznie na pisemny wniosek obywatela polskiego, który zamierza przyjąć służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej, złożony do właściwego organu, o którym mowa w art. 199d.
6. Do wniosku, o którym mowa w ust. 5, dołącza się zaświadczenie o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

Art. 199b. Obywatelowi polskiemu podlegającemu powszechnemu obowiązkowi obrony może być, z zastrzeżeniem art. 199c ust. 1 i 2, udzielona zgoda na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej tylko w przypadku, gdy odbył on zasadniczą służbę wojskową lub przeszkolenie wojskowe albo bez odbycia tej służby został przeniesiony do rezerwy oraz nie posiada przydziału mobilizacyjnego, pracowniczego przydziału mobilizacyjnego lub przydziału organizacyjno-mobilizacyjnego i wojskowy komendant uzupełnień właściwy ze względu na miejsce pobytu stałego obywatela lub pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące nie planuje nadania temu obywatelowi żadnego z tych przydziałów.

Art. 199c. 1. Zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej można udzielić, z zastrzeżeniem ust. 2, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) służba ta nie narusza interesów Rzeczypospolitej Polskiej;
  - 2) służba nie jest zakazana przez prawo międzynarodowe;
  - 3) służba nie wpłynie na zadania wykonywane przez Siły Zbrojne;
  - 4) nie zachodzi przeszkoda, o której mowa w art. 199b.
2. Nie udziela się zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej pomimo spełnienia warunków określonych w ust. 1, jeżeli obywatel polski, ubiegający się o zgodę:
- 1) został przeniesiony do rezerwy wskutek uznania przez właściwą komisję lekarską za niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju (kategoria „D” zdolności do czynnej służby wojskowej);
  - 2) nie spełnił choćby jednego z obowiązków określonych w art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 ust. 1, 4 i 7, art. 34, art. 40 ust. 2, art. 48 ust. 1, art. 52 ust. 1 oraz art. 53 ust. 1, 2, 3a i 4, z przyczyn leżących po stronie obywatela;
  - 3) nie został powołany i nie odbył służby wojskowej wymienionej w art. 199b, ćwiczeń wojskowych żołnierzy rezerwy,

- ćwiczeń w jednostkach przewidzianych do militaryzacji lub służby w obronie cywilnej, z przyczyn leżących po stronie obywatela;
- 4) został uznany przez właściwą komisję lekarską za trwale i całkowicie niezdolnego do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju oraz w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny (kategoria „E” zdolności do czynnej służby wojskowej);
  - 5) złożył wniosek o przeznaczenie go do służby zastępczej, został przeznaczony do służby zastępczej, został skierowany do odbycia służby zastępczej, odbywał służbę zastępczą, został przeniesiony do rezerwy po odbyciu służby zastępczej lub bez jej odbycia;
  - 6) został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na karę co najmniej jednego roku pozbawienia wolności, w tym także z warunkowym zawieszeniem jej wykonania;
  - 7) odbywa karę pozbawienia wolności lub oczekuje na jej wykonanie;
  - 8) znajduje się w okresie próby w wykonywaniu warunkowo zawieszony kary pozbawienia wolności;
  - 9) odbywa karę ograniczenia wolności.
3. Złożenie wniosku, o którym mowa w art. 199a ust. 5, nie powoduje obowiązku skierowania obywatela polskiego ubiegającego się o zgodę do właściwej wojskowej komisji lekarskiej w celu określenia zdolności do czynnej służby wojskowej.

- Art. 199d. 1. Zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej udziela albo odmawia jej udzielenia, z zastrzeżeniem ust. 2, minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej lub organu przez niego upoważnionego oraz ministra właściwego do spraw zagranicznych.
2. Obywatelom polskim będącym byłymi żołnierzami zawodowymi zgody udziela albo odmawia jej udzielenia Minister Obrony Narodowej, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych.
  3. Obywatele polscy zamieszkujący lub przebywający czasowo powyżej trzech miesięcy za granicą składają wniosek o udzielenie zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej do organu określonego w ust. 1 lub 2, za pośrednictwem polskiego urzędu konsularnego.
  4. Udzielenie zgody i odmowa jej udzielenia następuje w drodze decyzji administracyjnej.
  5. Osobom, którym została udzielona zgoda na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej, nie nadaje się przydziałów wymienionych w art. 199b przez okres, na jaki zgoda ta została udzielona.

6. Organ udzielający zgody zawiadamia właściwego wojskowego komendanta uzupełnień o każdym przypadku udzielenia obywatelowi polskiemu zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej.

Art. 199e. Udzielenie zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej nie rodzi odpowiedzialności organów Rzeczypospolitej Polskiej za następstwa podjęcia tej służby.

Art. 199f. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb udzielania obywatelom polskim zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej, mając na uwadze, że w udzielanej zgodzie należy podać nazwę obcego wojska lub obcej organizacji wojskowej, w której może być pełniona służba, okres, na jaki udziela się zgody, a także wymóg zawiadomienia polskiego urzędu konsularnego o terminie i miejscu rozpoczęcia służby oraz jej zakończenia;
- 2) wzór wniosku o udzielenie zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej;
- 3) zakres informacji, o które występują do ministra właściwego do spraw zagranicznych organy udzielające zgody, jak również zakres informacji, o które występuje do Ministra Obrony Narodowej lub organu przez niego upoważnionego minister właściwy do spraw wewnętrznych, mając każdorazowo na uwadze obowiązek zabezpieczania interesów Rzeczypospolitej Polskiej oraz możliwości wykonywania zadań przez Siły Zbrojne.”;

43) w art. 204 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Osobom wykonującym świadczenia osobiste przysługuje bezpłatne wyżywienie na zasadach określonych dla żołnierzy odbywających zasadniczą służbę wojskową lub ryczałt odpowiadający stawkom tego wyżywienia, o ile czas wykonywania świadczenia osobistego jest dłuższy niż osiem godzin. Do tego czasu nie wlicza się czasu, o którym mowa w art. 201 ust. 3 pkt 1.”;

44) w art. 224 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nie zgłasza się do rejestracji albo nie stawia się do poboru przed wójtem lub burmistrzem (prezydentem miasta), właściwą komisją lekarską lub wojskowym komendantem uzupełnień w określonym terminie i miejscu albo nie przedstawia dokumentów, których przedstawienie zostało nakazane,”;

45) w art. 241 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nie zgłasza się do rejestracji albo nie stawia się do poboru w określonym terminie i miejscu albo nie przedstawia dokumentów, których przedstawienie zostało nakazane,”.

Art. 2.

W ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o służbie zastępczej (Dz. U. Nr 223, poz. 2217) w art. 33 uchyla się ust. 4.

Art. 3.

Postępowania w sprawach o uznanie poborowych i żołnierzy za sprawujących bezpośrednio opiekę nad członkiem rodziny, zwolnienia z czynnej służby wojskowej lub udzielenia odroczenia zasadniczej służby wojskowej z tego tytułu, wszczęte i niezałożone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy ostatecznym orzeczeniem lub decyzją, prowadzi się w dalszym ciągu na dotychczasowych zasadach.

Art. 4.

1. Obywatele polscy, którzy przed wejściem w życie niniejszej ustawy przyjęli i pełnią służbę w wojsku lub organizacjach wojskowych państw członkowskich Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego albo państw członkowskich Unii Europejskiej bez wymaganej zgody, są obowiązani pisemnie zawiadomić o tym fakcie w ciągu roku od dnia wejścia w życie ustawy organ właściwy w sprawach udzielania zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej, za pośrednictwem polskiego urzędu konsularnego w tym państwie. W zawiadomieniu należy wskazać nazwę obcego wojska lub obcej organizacji wojskowej, w której obywatel polski pełni służbę, oraz czas rozpoczęcia i termin jej zakończenia, a także przynależność ewidencyjną do wojskowej komendy uzupełnień na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Do zawiadomienia należy dołączyć dokument zawierający tytuł prawny stanowiący podstawę przyjęcia i pełnienia służby, z którego wynika nazwa obcego wojska lub obcej organizacji wojskowej, w której jest pełniona służba, oraz termin jej rozpoczęcia i zakończenia.
2. Spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jest równoznaczne z uzyskaniem przez obywatela polskiego zgody na służbę w obcym wojsku lub obcej organizacji wojskowej, do czasu zakończenia tej służby.
3. Nie podlega karze określonej w art. 141 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.³⁾) obywatel polski, który spełnił obowiązek określony w ust. 1.

Art. 5.

1. Poborowym, którzy w dniu wejścia w życie art. 1 pkt 21 niniejszej ustawy lub w ciągu sześciu miesięcy po tym dniu podlegaliby przeniesieniu do rezerwy na podstawie art. 46 ustawy, o której mowa w art. 1, termin tego przeniesienia przedłuża się z mocy prawa o okres dwunastu miesięcy.
2. W okresie, o którym mowa w ust. 1, poborowi podlegają obowiązkowi odbycia zasadniczej służby wojskowej na zasadach ogólnych.
3. Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do poborowych uznanych za niezdolnych do czynnej służby wojskowej w czasie pokoju.

---

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255 oraz z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426 oraz z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493.

Art. 6.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów ustawy wymienionej w art. 1, zmienianych niniejszą ustawą, zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych na podstawie upoważnień w brzmieniu nadanym tą ustawą, nie dłużej jednak niż przez sześć miesięcy.

Art. 7.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów art. 1 pkt 14, pkt 20 lit. b, pkt 21, pkt 28, pkt 29 lit. a i d, pkt 31, pkt 32, pkt 33 lit. a i c, pkt 35 i pkt 36, art. 2 i 5, które wchodzi w życie z dniem 3 stycznia 2006 r.